

ОУ „СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ - ВАРНА

УЛ. "БРАТЯ МИЛАДИНОВИ" №19

тел.052/620 471, тел./факс 052/620 487

e-mail:ou_kirilimetodii@abv.bg

УТВЪРДИЛ: Х

ДАРИНА ДИМИТРОВА

ДИРЕКТОР

ПЛАН

ЗА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО

ОБРАЗОВАНИЕ

учебна 2022/2023 година

Планът за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е приет с решение на ПС, Протокол №16/09.09.2022 г.

Същност

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е в основата на личностното развитие и подготовката на младия човек за социална реализация чрез познаването, владенето и използването на човешките права и свободи, съобразени със законите на демократичното общество.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

Цели

Главни цели:

Гражданското здравното, екологичното и интеркултурното образование:

а) подпомага развитието и утвърждаването на младия човек като гражданин, който:

- е автономна, свободна личност, способна да поема отговорност за себе си и за другите;
- познава и отстоява своите права, свободи и отговорности;
- съзнава духовното си единство с българския народ, родината и европейските народи;
- създава осъзнати отношения с държавата и обществото;
- владее механизми за конструктивно социално участие и промяна

- б) насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
- в) утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;
- г) изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
- д) създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

Конкретни цели:

- а) придобиване на знания за жизненоважни социални сфери (семейство, училище, работна среда, малка общност и др.), изграждане на граждански нагласи и умения;
- б) усвояване на общочовешките ценности и на законите на демократичната държава;
- в) познаване устройството и дейността (структура и функции) на държавните и съюзни институции (българската държава и Европейския съюз), както и на гражданското общество;
- г) ориентиране в глобалните и регионалните процеси в динамично променящия се съвременен свят и създаване на отговорно поведение за участие в общественния живот

Основни принципи:

- ✓ зачитане на човешкото достойнство и равните, неотменими права;
- ✓ плурализъм и толерантност;
- ✓ личностно отношение, аргументираност и убеденост, творческо и критично мислене;
- ✓ интердисциплинарност;
- ✓ практическа насоченост

Реализиране

Водеща роля за осъществяване на Гражданското образование в училище имат предметите от културно-образователните области, обществени науки и гражданско образование, роден край, човекът и обществото, история и цивилизации, география и икономика и темите в часа на класа. Учениците се включват активно чрез:

- дейности в часа на класа;
- организиране на изложби, състезания, изработване на постери
- ученически проекти;
- подготовка на радиопредавания за училищното радио.

Акценти

- ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Междуличностни отношения
2. Социална среда
3. Права на човека
4. Демократично гражданство
5. Идентичности и различия в обществото
6. Власт, политика и демократични ценности
7. Социална политика, справедливост и солидарност
8. Глобализация, плурализъм и толерантност

- ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Култура за водене на здравословен начин на живот.
2. Психично здраве и личностно развитие
3. Физическо развитие и дееспособност
4. Превенция на употребата на психоактивни вещества
5. Безопасност и първа помощ

6. Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции
7. Лична хигиена
8. Хранене

- ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Вода, почва, въздух
2. Енергия и климат
3. Биологично разнообразие
4. Потребление и отпадъци
5. Общество и околна среда

- ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Културни идентичности
2. Културна осъзнатост
3. Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия
4. Интеркултурно образование и права на човека

Задачи

I. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа освен чрез обучение за придобиване на компетентностите, посочени в рамковите изисквания по чл. 14, ал. 2, се осъществяват чрез занимания, дейности и проекти по тематични области, свързани с:

1. патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
2. толерантността и интеркултурния диалог;

3. финансовата и правната грамотност, в т.ч. избор на първо работно място;
4. безопасността на движението по пътищата;
5. защитата на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
6. превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
7. превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
8. превенция и противодействие на корупцията;
9. електронното управление и медийната грамотност.
10. изграждане на култура на поведение в ученическата общност и готовност за участие в общоучилищния живот.
11. изграждане на здравна и екологична култура.
12. самостоятелен избор на професионален път на реализация.
13. изграждане на национално самочувствие и отговорност за пълноценен живот.
14. противодействие на агресивността, насилието и настъплението на секти.

II. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа се осъществяват и чрез дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво паралелка, клас и училище.

III. Институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включват и подкрепа на инициативността и участието на децата и учениците чрез подходящи за възрастта им включващи демократични практики, като:

1. участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство;
2. организиране на доброволчески дейности във и извън училище;
3. поддържане на училищни медии с активното участие на учениците (вестници, радио, телевизия, списания, интернет страници и др.);
4. организиране на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;
5. организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;
6. организиране на обучения на връстници от връстници;
7. развиване на младежкото лидерство;
8. участие в клубове и неформални групи по интереси;
9. реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;
10. въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище и др.;
11. проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот;
12. насърчаване на неформалното учене на територията на училището за научаване чрез правене извън часовете за формално образование и неформално обучение.

Контрол

1. Контролът по провеждане на възпитателната работа се осъществява от Директора.
2. Контролът се осъществява съгласно настоящия план и плана за контролната дейност на Директора и заместник - директори.
3. Резултатите от контрола се отчитат на заседание на педагогическия съвет.

ОБЩОУЧИЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ НА НАЧАЛЕН И ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП:

1. Включване в дейностите по изпълнение на Националната стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността.
Срок: постоянен
Отг.: кл. ръководители
2. Фестивал на есенното плодородие – изготвяне на изложба на картини от есенни листа.
Срок: м. септември, октомври
Отг.: кл. ръководители 2 клас
3. Отбелязване на Международния ден на езиките – конкурс за есе на английски език, презентация на проекти за прочетена книга на английски език.
Срок: м. септември
Отг.: учители по АЕ
4. Отбелязване Седмицата на толерантността.
Срок: м. ноември
Отг.: училищни психолози
5. Коледни традиции и обичаи.
Срок: м. декември
Отг.: Сн. Русева, кл. ръководители 3 клас
В. Блажева
6. Викторина за живота и делото на Васил Левски. Тържествен час на класа, посветен на Апостола.
Срок: м. февруари

- Отг.: кл. ръководители
учители по история
7. Отбелязване Деня на майчиния език
- Срок: м. февруари
Отг.: Светла Малинова, кл. р-л 7 б клас
8. Състезание по AE Spelling Bee Junior за 3. и 4. клас и Spelling Bee за 5 и 6 клас.
- Срок: м. февруари
Отг.: учители АЕ
7. Откриване на работилница за изработване на мартеници.
- Срок: м. март
Отг.: учители ЦОУД, учители по изобразително изкуство
8. Трети март – „Аз съм българче” – конкурс за най-добър рецитатор на стихове за родината.
- Срок: м. март
Отг.: учители по БЕЛ, кл. ръководители 4 клас
9. Отбелязване на Световния ден на водата.
- Срок: м. март
Отг.: учители по география и икономика и биология и ЗО
10. Отбелязване на Световния ден на Земята
- Срок: м. март
Отг.: учители по химия и ООС, физика и астрономия
12. Подготовка на радиопредавания за часа на класа, значими дати и събития.
- Срок: постоянен
Отг.: кл. ръководители,
уч. Психолози
13. Екология и здраве – отговорност за себе си” – здравословно хранене и вредата от диетите;
- Срок: м. март
Отг.: д-р Колева
14. Литературни викторини

Срок: м. постоянен

Отг.: П. Касабова

15. Професионално ориентиране. Къде ще се обучавам след седми клас? Среци, свързани с кариерно развитие на учениците.

Срок: м. май – юни

Отг.: зам. директор УД

16. Ден на Европа - радиопредаване

Срок: м. май

Отг.: учители АЕ

ПРИМЕРНИ ТЕМИ, ЗАЛЕГНАЛИ В ЧАСА НА КЛАСА СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 13 ЗА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ (темите може да претърпят промяна на формулировката от съответните класни ръководители, но при спазване на Приложение № 5 към чл. 11, ал. 3 (Изм. и доп. - ДВ, бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.) РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ОРГАНИЗИРАНЕ НА ЧАСА НА КЛАСА ОТ НАРЕДБА №13)

НАЧАЛЕН ЕТАП

Срок/месец	Клас	тема	отговорник
септември	Първи	Моето училище и моят клас	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Втори	Съединението на България Моите права и задължения	
	Трети	Денят на независимостта [Патриотично и нравствено възпитание] Училищен правилник	

	Четвърти	Празници в клас Приятел пръв	
октомври	Първи	Моят безопасен път до училище и обратно	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Втори	Моят роден край [Патриотично и нравствено възпитание] Народни будители [Патриотично и нравствено възпитание] Култура на общуване	
	Трети	Празниците в моя клас За да бъде здрав и знаещ	
	Четвърти	България – най-старата европейска държава [Патриотично и нравствено възпитание]	
ноември	Първи	Моят домашен любимец На пътешествие из България [Патриотично и нравствено възпитание] Защита от инфекции [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ] Различни, но заедно [Толерантност и диалог]	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Втори	И другите имат права Пожарникар [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ] Действия при бедствия и аварии [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ]	
	Трети	Различни, но заедно	
	Четвърти	Производствени аварии и катастрофи. Замърсяване на въздуха. Начини за оказване на първа помощ] Природни бедствия – пожар, земетресение, наводнение [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ]	

декември	Първи	Стихийни бедствия [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ] Сигнали при бедствия. Правила за поведение [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ] Тиха нощ, свята нощ. Коледа	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Втори	Защита от инфекции [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ]	
	Трети	Пожарна безопасност [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ] Опасно заледряване [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ] Сурва, весела година	
	Четвърти	Различността – предимство или недостатък [Толерантност и диалог] Електронно управление и медийна грамотност [Грамотност в новия век] Действия при аварии и катастрофи. Евакуация при пожар [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ]	
януари	Първи	Първа помощ. Видове наранявания [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ]	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Втори	Да бъдем добри	
	Трети	Какво разказва външният ни вид Спортът е здраве За децата – безопасност в обществото	
	Четвърти	Пожар в полето и гората [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ] Коледуване [Патриотично и нравствено възпитание] Кукери [Патриотично и нравствено възпитание] Бъдещето на земята	
февруари	Първи	Огънят – приятел и враг на човека [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ]	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Втори	Противогаз Земетресение. Наводнение	

	Трети	Стихийни бедствия [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ] Защита от инфекции [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ] Апостолът на свободата [Патриотично и нравствено възпитание]	
	Четвърти	Пожар в обществена сграда [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ] Богоявление [Патриотично и нравствено възпитание] Радиоактивно замърсяване [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ]	
март	Първи	Мартенски празници [Патриотично и нравствено възпитание] Денят на Освобождението [Патриотично и нравствено възпитание]	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Втори	Здравословно хранене Син съм на земя прекрасна	
	Трети	Син съм на юнашко племе Езикът на етикетите	
	Четвърти	Евакуация при висока радиация [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ]	
април	Първи	От Сирни заговезни до Великден [Патриотично и нравствено възпитание] Избягване на конфликти [Превенция на насилието] Терористична заплаха [Превенция на тероризма]	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Втори	Агресия и въздържание [Толерантност и диалог] Терористична заплаха [Превенция на тероризма]	

	Трети	Великден Не на излишните опаковки! Агресия и въздържание [Превенция на насилието]	
	Четвърти	Лазаровден и Цветница [Празници и обичаи] Априлска епопея [Патриотично и нравствено възпитание] За децата – безопасност в обществото [Превенция на насилието] С уж познат на среща с непознат [Превенция на тероризма]	
май	Първи	Кирил и Методий [Патриотично и нравствено възпитание] Пътешествие в страната на правилата	Класни ръководители,
	Втори	Идентичност в Европейския съюз [Толерантност и диалог] Вече мога сам. Денят на детето	отговорници по випуски,
	Трети	Децата и интернет [Борба с тероризма] Гергьовден – ден на храбростта и на българската армия [Толерантност и диалог] Вече мога сам	
	Четвърти	Денят на труда - Първи май [Кариерно ориентиране] Идентичност в Европейския съюз [Толерантност и диалог] Вече мога сам	
юни	Трети	Да сведем глави [Патриотично и нравствено възпитание]	Класни ръководители,
	Четвърти	Защита от инфекции [Защита при бедствия и аварии и оказване на първа помощ] Ден на малкия предприемач [Предприемачество]	отговорници по випуски

ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

Срок/месец	Клас	тема	отговорник
септември	Пети	Запознаване на учениците с Правилника за дейността на училището 22.09. – ден на Независимостта	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Шести	Запознаване на учениците с Правилника за дейността на училището Обединена и. независима България. 22.09. -Ден на независимостта на Р България	
	Седми	Запознаване на учениците с Правилника за дейността на училището	
октомври	Пети	Видове тормоз. Извеждане на правила и ценности за паралелката и оформяне на табла “Сигнали за ранно предупреждение и оповестяване на населението при възникване на бедствия и действия при тяхното получаване.” Как да благодарим, на кого и за какво?	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Шести	Видове тормоз.Извеждане на правила и ценности за паралелката и оформяне на табла „ Да се справим с агресията заедно!” – отбелязване на Международното десетилетие на културата на мира и ненасилието в името на детето. Толерантност – очаквания към възрастните, очаквания към съучениците „Видове земетресения. Поведение при земетресение.”	
	Седми	Превенция на тероризма. Киберзащита „Не на агресията!” Видове тормоз. Извеждане на правила и ценности за паралелката и оформяне на табла	

		„Пожарна опасност на вещества и материали.”	
ноември	Пети	Отбелязване Деня на народните будители Как да постъпваме и към кого да се обръщаме при нужда в опасни за живота и здравето ситуации. Колко е приятно, когато избегна конфликта” – тренинг ГО:” Аз и моят свят” – развитие на умения за общуване и толерантно отношение към различните. Различните форми на училищния живот и мястото на ученика в тях.	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Шести	Отбелязване Деня на народните будители Как да постъпваме и към кого да се обръщаме при нужда в опасни за живота и здравето ситуации „Колко е приятно, когато избегна конфликта” – тренинг ГО:” Аз и моят свят” – развитие на умения за общуване и толерантно отношение към различните. Различните форми на училищния живот и мястото на ученика в тях.	
	Седми	Отбелязване Деня на народните будители „План за защита при бедствия на училището. Семейен план при бедствие. Международен ден на толерантността – Парадоксът на нашето време е, че имаме високи сгради, но ниска търпимост, широки магистрали, но тесни възгледи” Джордж Гарланд Глобални екологични проблеми и възможностите за решаването им	
декември	Пети	Поведение при терористична заплаха Рождество Христово – ритуали и обичаи Пожар в жилищни и обществени сгради. Сигнали и знаци за евакуация.	Класни ръководители,

	Шести	Процес на горене. Характерни причини за възникване на пожарите 10 декември - Международен ден за човешки права. Познаваме ли правата си Рождество Христово – ритуали и обичаи. Надежда за света.	отговорници по випуски
	Седми	Здравословно хранене през зимата. Вредата от диетите Рождество Христово – ритуали и обичаи Финансова култура и личен бюджет на ученика	
януари	Пети	Аз съм гражданин на обединена Европа Поведение при снежни виелици, заледявания и опасност от лавини Отбелязване на годишнина от обесването на Васил Левски Превенция на тероризма. Киберзащита. Живот онлайн. Спри, помисли, сподели	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Шести	Убийственото селфи. Кога и защо екстремните снимки могат да се окажат фатални „Гражданинът и властта” – права и отговорности на човека Превенция и противодействие на корупцията Предпазване от опасните фактори на пожара”	
	Седми	България и светът” – свят без граници „Изгаряния. Оказване на първа помощ Гражданите, властта и държавата” - избирателно право и избирателна система в България; ролята на общественото мнение и медиите в живота на обществото	

февруари	Пети	Национален празник на България – 3. Март Поведение при гръмотевични бури и мълнии	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Шести	Вирусни заболявания и предпазване от тях Час, посветен на делото на Апостола на свободата	
	Седми	Превенция на насилието. Мирно разрешаване на конфликти. Той беше войняговски беден учител...” – час, посветен на Васил Левски Поведение при терористична заплаха	
март	Пети	Моето здраве и безопасност. Как да живеем здравословно? Най-красивите места в България. 100-те национални обекта. Убийственото селфи. Кога и защо екстремните снимки могат да се окажат фатални	Класни ръководители, отговорници по випуски
	Шести	Тържествен час на класа, посветен на Освобождението „Защита на живота и реакция в критични ситуации” – умения за справяне в критични ситуации и конфликти / бедствия, аварии, инциденти/ Здравословно хранене и вредата от диетите Екология и здраве – отговорност за себе си” – пролетно почистване на училищния двор и класната стая; за чисто училище	
	Седми	Тържествен час на класа, посветен на Освобождението– Убийственото селфи. Кога и защо екстремните снимки могат да се окажат фатални Опасност от измръзване. Оказване на първа помощ Превенция и противодействие на корупцията	

	Шести	Тоз, който падне в бой за свобода, той не умира“ Безопасно лято	отговорници по випуски
	Седми	Тоз, който падне в бой за свобода, той не умира Превенция на тероризма. Киберзащита Техники за справяне с гнева и агресия Безопасно лято	

Изготвили: Комисия за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в състав:

Председател: Антоанета Русева

Членове: Людмила Андреева
Параскева Касабова
Десислава Зарева
Иванка Вълчева